

SONATA BIS 5 – załącznik 5

KOSZTY W PROJEKTACH BADAWCZYCH FINANSOWANYCH PRZEZ NARODOWE CENTRUM NAUKI

KOSZT KWALIFIKOWALNY to wydatek, który może zostać objęty finansowaniem ze środków NCN i spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) jest niezbędny dla realizacji projektu,
- 2) został poniesiony w okresie realizacji projektu tj. od dnia zawarcia umowy o realizację i finansowanie projektu badawczego do dnia jego zakończenia¹,
- 3) został poniesiony w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasady efektywności kosztowej czyli uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów,
- 4) jest możliwy do zidentyfikowania i zweryfikowania, rzetelnie udokumentowany i właściwie zaewidencjonowany w księgach rachunkowych,
- 5) jest zgodny z obowiązującymi przepisami, w tym regulacjami wewnętrznymi podmiotu realizującego oraz regulacjami NCN, w tym zasadami określonymi w niniejszym dokumencie.

Kosztami kwalifikowalnymi nie są:

- 1) rezerwy na straty lub potencjalne przyszłe zobowiązania np. ryzyka kursowe, odsetki od zadłużenia, obsługę zadłużenia i opłaty za opóźnienie płatności, mandaty, grzywny, kary i koszty postępowania sądowego,
- 2) podatek od towarów i usług (VAT), jeżeli podmiot realizujący ma prawną możliwość jego odzyskania,
- 3) koszty procedur związanych z nadaniem stopnia/tytułu naukowego,
- 4) koszty honorariów z tytułu recenzji wydawniczych.

Ocena kwalifikowalności kosztów odbywa się na etapie oceny wniosku, oceny raportu rocznego, raportu końcowego oraz kontroli projektu i audytu zewnętrznego.

Koszty kwalifikowalne ponoszone przez podmiot realizujący projekt badawczy dzielą się na koszty pośrednie i koszty bezpośrednie.

1. **Koszty pośrednie** to koszty pośrednio związane z projektem badawczym, niezbędne do prawidłowej realizacji umowy o jego finansowanie.

Maksymalna wysokość kosztów pośrednich to 20% kosztów bezpośrednich z wyłączeniem „Kosztów aparatury naukowo-badawczej, urządzeń i oprogramowania”. Koszty pośrednie rozliczane są ryczałtem i traktowane są jako poniesione. Podmiot realizujący jest zobowiązany do uzgodnienia z kierownikiem projektu zagospodarowania co najmniej 25% wartości kosztów pośrednich.

2. **Koszty bezpośrednie** to koszty bezpośrednio związane z realizacją projektu badawczego.

---

¹ Ewidencjonowanie kosztów oraz uregulowanie wszelkich zobowiązań powstałych w okresie realizacji projektu jest możliwe do dnia sporządzenia raportu końcowego, nie dłużej jednak niż w okresie do 60 dni po zakończeniu realizacji projektu badawczego.

Koszty bezpośrednie projektu badawczego dzielą się na:

- koszty wynagrodzeń i stypendiów naukowych,
- koszty aparatury naukowo-badawczej, urządzeń i oprogramowania,
- inne koszty bezpośrednie.

Z kosztów bezpośrednich nie mogą być finansowane następujące wydatki:

- 1) koszty wynagrodzeń personelu administracyjnego i finansowego (m.in. obsługa kadrowa, prawna i księgowość projektu, w tym koszty zlecenia prowadzenia obsługi księgowo-biuro rachunkowego),
- 2) koszty remontów pomieszczeń,
- 3) koszty dostosowania pomieszczeń w zakresie niezbędnym do prowadzenia zadań badawczych,
- 4) koszty eksploatacji powierzchni, podatki od nieruchomości itp.,
- 5) opłaty za media (energię elektryczną, ciepłą, gaz i wodę oraz inne opłaty przemysłowe, opłaty przesyłowe, odprowadzanie ścieków itp.), usługi telekomunikacyjne (telefoniczne, internetowe) oraz pocztowe i kurierskie, z wyjątkiem usług o których mowa w pkt. 2.3.2,
- 6) koszty utrzymania czystości pomieszczeń, koszty dozoru,
- 7) koszty ubezpieczeń majątkowych,
- 8) opłaty manipulacyjne, administracyjne,
- 9) koszty bankowe, w tym: koszty otwarcia oraz prowadzenia wyodrębnionego na potrzeby projektu subkonta na rachunku bankowym lub odrębnego rachunku bankowego, opłaty bankowe,
- 10) koszty audytu zewnętrznego,
- 11) koszty organizacji konferencji, warsztatów, seminariów, spotkań (z wyjątkiem kosztów osobowych wskazanych w pkt. 2.3.3 i 2.3.4),
- 12) koszty subskrypcji, prenumerat (z wyjątkiem kosztów danych i dostępu do danych wskazanych w pkt. 2.3.6),
- 13) składki członkowskie od osób fizycznych w organizacjach, stowarzyszeniach itp.

Wszystkie wydatki wskazane powyżej w pkt. 1-13 mogą być finansowane z kosztów pośrednich.

2.1. Koszty wynagrodzeń i stypendiów naukowych – w tej kategorii ujmowane są koszty wynagrodzeń wraz z pochodnymi² oraz stypendiów naukowych.

Wynagrodzenia mogą zostać przewidziane **wyłącznie dla osób będących członkami zespołu naukowego tj. kierownika projektu i wykonawców projektu**. Wypłata wynagrodzeń może odbywać się na podstawie umów o pracę oraz umów cywilnoprawnych. Ze środków projektu mogą też być wypłacane stypendia naukowe dla doktorantów i studentów zaangażowanych w realizację projektu.

Budżet wynagrodzeń i stypendiów naukowych przeznaczony dla członków zespołu naukowego może obejmować środki na:

- a) *wynagrodzenia etatowe*³ tj. na zatrudnienie na podstawie umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy kierownika projektu oraz osoby/osób na stanowiskach typu *post-doc*⁴,

² Wskazane w dokumencie kwoty dotyczące wynagrodzeń są kwotami brutto brutto. Ze wskazanych kwot mają zostać poniesione również pozapłacowe koszty pracy, w tym składki na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne oraz inne elementy wynagrodzenia finansowane przez podmiot zatrudniający. Ze środków tych pokrywane jest także dodatkowe wynagrodzenie roczne („trzynastka”), jeżeli podmiot zatrudniający zobowiązany jest do jej wypłaty.

³ Nie dotyczy projektów finansowanych w ramach konkursów PRELUDIUM i HARMONIA.

⁴ Przez stanowisko typu *post-doc* należy rozumieć pełnoetatowe stanowisko pracy zaplanowane przez kierownika projektu dla osoby rozpoczynającej karierę naukową, która uzyskała stopień naukowy doktora nie wcześniej niż

- b) *wynagrodzenia dodatkowe* dla członków zespołu,
- c) *stypendia naukowe*⁵ dla doktorantów i studentów.

Dana osoba może otrzymywać wypłaty ze środków projektu tylko w jednej z form wskazanych w pkt a)-c) powyżej.

2.1.1. Wynagrodzenia etatowe:

Kierownik projektu może otrzymać z puli wynagrodzeń etatowych wynagrodzenie na podstawie umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy o ile spełnia łącznie następujące warunki:

- a) na dzień zakończenia naboru wniosków w konkursie nie jest zatrudniony na podstawie umowy o pracę lub mianowania w podmiocie, o którym mowa w art. 10 pkt 1-8 i 10 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki, prowadzącym działalność dydaktyczną lub naukowo-badawczą lub jest zatrudniony jako pracownik naukowy⁶, naukowo-dydaktyczny⁷ lub badawczo-techniczny⁸ na podstawie umowy o pracę na czas oznaczony, z terminem zakończenia tej umowy upływającym nie później niż 18 miesięcy od dnia zakończenia naboru wniosków w konkursie;
- b) w okresie pobierania tego wynagrodzenia nie pobiera innego wynagrodzenia w żadnej formie z projektów finansowanych przez NCN;
- c) w okresie pobierania tego wynagrodzenia nie pobiera innego wynagrodzenia na podstawie umowy o pracę u jakiegokolwiek pracodawcy⁹, jak również nie pobiera świadczeń emerytalnych z systemu ubezpieczeń społecznych;
- d) wysokość środków¹⁰ na zatrudnienie nie przekracza:
  - 120 tys. zł rocznie w konkursie OPUS;
  - 85 tys. zł rocznie w konkursie SONATA;
  - 140 tys. zł rocznie w konkursie SONATA BIS;
  - 150 tys. zł rocznie w konkursie MAESTRO.

Osoba na stanowisku typu *post-doc* może otrzymać z puli wynagrodzeń etatowych wynagrodzenie na podstawie umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy, o ile spełnia łącznie następujące warunki:

---

7 lat przed rokiem zatrudnienia w projekcie. Do okresu tego nie wlicza się urlopu macierzyńskiego, urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego, dodatkowego urlopu macierzyńskiego, dodatkowego urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego, urlopu ojcowskiego, urlopu rodzicielskiego i urlopu wychowawczego udzielonych na zasadach określonych w przepisach Kodeksu pracy albo pobierania zasiłku chorobowego lub świadczenia rehabilitacyjnego w związku z niezdolnością do pracy, w tym spowodowaną chorobą wymagającą rehabilitacji i leczenia.

⁵ Nie dotyczy projektów finansowanych w ramach konkursów PRELUDIUM, SONATA i HARMONIA.

⁶ Pracownik naukowy w rozumieniu ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.), ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Polskiej Akademii Nauk (Dz. U. Nr 96, poz. 619, z 2010 r. z późn. zm.) lub ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych (Dz. U. Nr 96, poz. 618, z 2010 r. z późn. zm.)

⁷ Pracownik naukowo-dydaktyczny w rozumieniu ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.).

⁸ Pracownik badawczo-techniczny w rozumieniu ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych (Dz. U. Nr 96, poz. 618, z 2010 r. z późn. zm.)

⁹ Dotyczy również pracodawcy posiadającego siedzibę poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

¹⁰ Istnieje możliwość wskazania wyższej kwoty wynagrodzenia, o ile jest to uzasadnione szczególnymi okolicznościami przedstawionymi we wniosku. Zasadność podwyższenia wynagrodzenia podlega ocenie zespołu ekspertów.

- a) w okresie pobierania tego wynagrodzenia nie pobiera innego wynagrodzenia w żadnej formie ze środków NCN;
- b) kierownik projektu nie był promotorem/promotorem pomocniczym w jej przewodzie doktorskim;
- c) została wybrana w ramach otwartego konkursu, w którym kierownik projektu przewodniczył komisji rekrutacyjnej;
- d) wysokość środków na zatrudnienie nie przekracza 85 tys. zł rocznie.

Dopuszcza się zatrudnienie w projekcie z puli wynagrodzeń etatowych na stanowisku typu *post - doc* jednej osoby niespełniającej kryterium wskazanego w pkt b).

W konkursie SONATA, HARMONIA nie dopuszcza się zatrudnienia na stanowisku typu *post-doc*.

W konkursie OPUS i SONATA BIS dopuszcza się zatrudnienie osób na stanowiskach typu *post-doc* pod warunkiem, że łączny okres zatrudnienia wszystkich osób nie przekroczy dwukrotności zaplanowanego czasu trwania projektu. Zatrudnienie jednej osoby na tym stanowisku nie może być krótsze niż 6 miesięcy.

W konkursie MAESTRO wymagane jest utworzenie nowego lub nowych stanowisk typu *post-doc* na łączny okres co najmniej 36 miesięcy pod warunkiem, że łączny okres zatrudnienia wszystkich osób na tych stanowiskach nie przekroczy dwukrotności zaplanowanego czasu trwania projektu. Zatrudnienie jednej osoby na tym stanowisku nie może być krótsze niż 6 miesięcy.

2.1.2. Wynagrodzenia dodatkowe:

Ze środków projektu mogą być wypłacane wynagrodzenia dodatkowe. Budżetem wynagrodzeń dodatkowych¹¹ dysponuje kierownik projektu po uzyskaniu zgody kierownika podmiotu realizującego projekt.

Przy obliczaniu budżetu wynagrodzeń dodatkowych ze składu zespołu (kierownik projektu i wykonawcy) wyłącza się osoby, które w okresie realizacji projektu będą zatrudnione z puli *wynagrodzeń etatowych* ze środków jakiegokolwiek projektu NCN oraz osoby, które będą pobierać stypendia naukowe w ramach tego projektu. Ustalona w ten sposób liczba osób stanowi podstawę do wyliczenia wysokości budżetu wynagrodzeń dodatkowych.

W konkursie PRELUDIUM budżet wynagrodzeń dodatkowych na każdy miesiąc realizacji projektu wynosi, dla wszystkich wykonawców, łącznie co najwyżej 1 tys. zł.

W konkursie SONATA budżet wynagrodzeń dodatkowych na każdy miesiąc realizacji projektu wynosi, dla wszystkich wykonawców, łącznie co najwyżej:

- a) w przypadku gdy kierownik projektu nie planuje swojego zatrudnienia na podstawie umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy z puli *wynagrodzeń etatowych*:
  - 1,5 tys. zł dla jednej osoby;
  - 2,5 tys. zł dla dwóch lub więcej osób, z czego co najwyżej 1,5 tys. zł dla kierownika projektu.
- b) w przypadku gdy kierownik projektu planuje swoje zatrudnienie na podstawie umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy z puli *wynagrodzeń etatowych*:

---

¹¹ Ze środków na wynagrodzenie dodatkowe może być finansowane również zatrudnienie na umowę o pracę (w pełnym lub częściowym wymiarze czasu pracy) oraz oddelegowanie pracownika do wykonywania zadań (czynności) w projekcie. Do zatrudnień z puli wynagrodzeń dodatkowych nie stosuje się ograniczeń wskazanych w pkt 2.1.1.

- 1 tys. zł dla jednej lub więcej osób.

W konkursie OPUS budżet wynagrodzeń dodatkowych na każdy miesiąc realizacji projektu wynosi, dla wszystkich wykonawców, łącznie co najwyżej:

- a) w przypadku gdy kierownik projektu nie planuje swojego zatrudnienia na podstawie umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy z puli *wynagrodzeń etatowych*:
  - 2,5 tys. zł dla jednej osoby;
  - 3,5 tys. zł dla dwóch osób, z czego co najwyżej 2,5 tys. zł dla kierownika projektu;
  - 4,5 tys. zł dla trzech lub więcej osób, z czego co najwyżej 2,5 tys. zł dla kierownika projektu;
- b) w przypadku gdy kierownik projektu planuje swoje zatrudnienie na podstawie umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy z puli *wynagrodzeń etatowych*:
  - 1 tys. zł dla jednej osoby;
  - 2 tys. zł dla dwóch lub więcej osób.

W konkursie SONATA BIS budżet wynagrodzeń dodatkowych na każdy miesiąc realizacji projektu wynosi, dla wszystkich wykonawców, łącznie co najwyżej:

- a) w przypadku gdy kierownik projektu nie planuje swojego zatrudnienia na podstawie umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy z puli *wynagrodzeń etatowych*:
  - 4 tys. zł dla jednej osoby;
  - 5 tys. zł dla dwóch osób, z czego co najwyżej 4 tys. zł dla kierownika projektu;
  - 6 tys. zł dla trzech osób, z czego co najwyżej 4 tys. zł dla kierownika projektu;
  - 7 tys. zł dla czterech lub więcej osób, z czego co najwyżej 4 tys. zł dla kierownika projektu;
- b) w przypadku gdy kierownik projektu planuje swoje zatrudnienie na podstawie umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy z puli *wynagrodzeń etatowych*:
  - 1 tys. zł dla jednej osoby;
  - 2 tys. zł dla dwóch osób;
  - 3 tys. zł dla trzech lub więcej osób.

W konkursie MAESTRO budżet wynagrodzeń dodatkowych na każdy miesiąc realizacji projektu wynosi, dla wszystkich wykonawców, łącznie co najwyżej:

- a) w przypadku gdy kierownik projektu nie planuje swojego zatrudnienia na podstawie umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy z puli *wynagrodzeń etatowych*:
  - 5 tys. zł dla jednej osoby;
  - 6 tys. zł dla dwóch osób, z czego co najwyżej 5 tys. zł dla kierownika projektu;
  - 7 tys. zł dla trzech osób, z czego co najwyżej 5 tys. zł dla kierownika projektu;
  - 8 tys. zł dla czterech osób, z czego co najwyżej 5 tys. zł dla kierownika projektu;
  - 9 tys. zł dla pięciu lub więcej osób, z czego co najwyżej 5 tys. zł dla kierownika projektu;
- b) w przypadku gdy kierownik projektu planuje swoje zatrudnienie na podstawie umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy z puli *wynagrodzeń etatowych*:
  - 1 tys. zł dla jednej osoby;
  - 2 tys. zł dla dwóch osób;
  - 3 tys. zł dla trzech osób;
  - 4 tys. zł dla czterech lub więcej osób.

W konkursie HARMONIA budżet wynagrodzeń dodatkowych na każdy miesiąc realizacji projektu wynosi, dla wszystkich wykonawców, łącznie co najwyżej 4 tys. zł.

2.1.3. Stypendia naukowe:

Stypendia naukowe mogą być wypłacane pod warunkiem, że:

- a) są przyznane zgodnie z Regulaminem przyznawania stypendiów naukowych dla młodych naukowców w projektach badawczych określonym uchwałą Rady NCN nr 50/2013 z dnia 3 czerwca 2013 r.;
- b) w okresie pobierania stypendium naukowego wykonawca nie pobiera wynagrodzenia ze środków NCN;
- c) łączna kwota pobieranych przez wykonawcę stypendiów naukowych finansowanych ze środków NCN nie przekracza 3 tys. zł miesięcznie.

W konkursie PRELUDIUM, SONATA i HARMONIA nie dopuszcza się wypłacania stypendiów naukowych.

W konkursie OPUS, SONATA BIS budżet stypendiów naukowych na każdy miesiąc realizacji projektu wynosi co najwyżej 6 tys. zł.

W konkursie MAESTRO budżet stypendiów naukowych na każdy miesiąc realizacji projektu wynosi co najwyżej 9 tys. zł.

2.2. Koszty aparatury naukowo-badawczej, urządzeń i oprogramowania¹² - w tej kategorii ujmowane są koszty planowanej do zakupu lub wytworzenia aparatury naukowo-badawczej, innych urządzeń oraz oprogramowania niezbędnego do prowadzenia prac naukowych w ramach projektu.

Aparatura naukowo-badawcza (wg definicji GUS) rozumiana jest jako zestaw/zestawy urządzeń badawczych, pomiarowych lub laboratoryjnych o małym stopniu uniwersalności i wysokich parametrach technicznych (zazwyczaj wyższych o kilka rzędów dokładności pomiaru w stosunku do typowej aparatury stosowanej dla celów produkcyjnych lub eksploatacyjnych), która zgodnie z zasadami (polityką) rachunkowości obowiązującymi w podmiocie realizującym projekt zaliczana jest do środków trwałych.

Zakup aparatury naukowo-badawczej nie może być głównym celem projektu.

Inne urządzenia w tej pozycji należy ująć inne urządzenia niespełniające definicji aparatury naukowo-badawczej, które zgodnie z zasadami (polityką) rachunkowości obowiązującymi w podmiocie realizującym projekt zaliczane są do środków trwałych.

Oprogramowanie w tej pozycji wykazywane jest zakupione na potrzeby projektu oprogramowanie, które zgodnie z zasadami (polityką rachunkowości) obowiązującymi w podmiocie realizującym projekt zaliczane jest do wartości niematerialnych i prawnych.

Wartość aparatury naukowo-badawczej ustala się zgodnie z ustawą o rachunkowości i obejmuje ona m.in.: koszty transportu, załadunku, wyładunku, ubezpieczenia w drodze, instalacji/montażu, cła i podatku akcyzowego oraz wartość oprogramowania, jeżeli jest

---

¹² Ze środków projektu nie można finansować lub współfinansować zakupu lub wytworzenia aparatury naukowo-badawczej stanowiącej dużą lub strategiczną infrastrukturę badawczą (art.22 a ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki, Dz. U. Nr 96, poz.615, z późn. zm.). Zgodnie z art. 2 pkt 17 ustawy o zasadach finansowania nauki, duża infrastruktura badawcza to aparatura naukowo-badawcza w tym infrastruktura informatyczna o wartości przekraczającej:

- a) 150 000 zł w przypadku aparatury naukowo-badawczej służącej do prowadzenia badań naukowych lub prac rozwojowych w grupie nauk humanistycznych i społecznych oraz grupie nauk o sztuce i twórczości artystycznej,
- b) 500 000 zł w przypadku aparatury naukowo-badawczej służącej do prowadzenia badań naukowych lub prac rozwojowych w grupie nauk ścisłych i inżynierskich oraz grupie nauk o życiu.

traktowane jako część składowa aparatury.

2.3. Inne koszty bezpośrednie - w tej kategorii ujmowane są koszty niezaliczane do „Kosztów wynagrodzeń i stypendiów naukowych” ani „Kosztów aparatury naukowo-badawczej, urządzeń i oprogramowania”,

2.3.1. Materiały i drobny sprzęt - koszty zakupu środków nietrwałych przeznaczonych do bezpośredniego zużycia przy realizacji projektu oraz drobnego sprzętu laboratoryjnego i biurowego niezaliczanego do środków trwałych, w tym m.in.:

- surowce, półprodukty, odczynniki,
- materiały biurowe, artykuły piśmiennicze,
- drobny sprzęt laboratoryjny, sprzęt informatyczny/biurowy (np. komputer, drukarka, skaner, monitor, kserokopiarka), inne urządzenia, o ile zgodnie z zasadami (polityką) rachunkowości podmiotu realizującego nie są zaliczane do środków trwałych.

2.3.2. Usługi obce – w tej kategorii ujmowane są koszty dotyczące usług nabywanych od podmiotów zewnętrznych (instytucjonalnych oraz osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą), w tym m.in.:

- koszty zakupu usług badawczych (analizy laboratoryjne, opracowania statystyczne, badania ankietowe itp.),
- koszty zakupu innych usług specjalistycznych niezbędnych dla prawidłowej realizacji projektu (korekty językowe, usługi edytorskie, graficzne, doradcze, monitoringowe itp.),
- koszty usług pocztowych, kurierskich lub transportowych bezpośrednio związanych z realizacją konkretnego zadania badawczego,
- koszty wynajmu sali, cateringu itp. niezbędne do prowadzenia realizacji zadań badawczych z udziałem osób badanych.

Osoby pobierające wynagrodzenia oraz stypendia naukowe w ramach projektu, nie mogą świadczyć usług obcych w tym projekcie (bezpośrednio lub pośrednio za pośrednictwem instytucji ich zatrudniających).

2.3.3. Wyjazdy służbowe - koszty wyjazdów służbowych członków zespołu badawczego, w tym m.in.:

- koszty udziału w seminariach / konferencjach związanych z tematyką projektu,
- koszty wyjazdów (w tym delegacji) niezbędnych dla realizacji projektu np. kwerendy, badania terenowe itp.

Koszty wyjazdów służbowych obejmują:

- diety i zwrot kosztów podróży na zasadach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 77⁵ § 2 Kodeksu pracy,
- ubezpieczenie osobowe,
- opłaty konferencyjne,
- inne uzasadnione i niezbędne do realizacji projektu koszty takie jak: wizy, koszty wymaganych szczepień itp.

W przypadku wyjazdów długoterminowych ich koszty są kwalifikowalne jeżeli zostały skalkulowane przy uwzględnieniu zasady gospodarności tj. celowo i oszczędnie, na podstawie oceny ich rzeczywistej wysokości.

2.3.4. Wizyty, konsultacje – koszty indywidualnych przyjazdów/wizyt współpracowników zewnętrznych i/lub konsultantów ściśle związane z tematyką projektu.

W tej kategorii kwalifikowalne są wyłącznie koszty osobowe w postaci diet, zwrotu kosztów podróży i noclegów.

2.3.5. Wykonawcy zbiorowi – ujęte zbiorczo koszty gratyfikacji dla osób o jednorodnym zakresie obowiązków (np. ankieterzy) oraz uczestników badań. Minimalna liczba takich wykonawców to 5 osób.

Należy przedstawić szczegółowy kosztorys, w tym cel poniesienia wydatków i łączny koszt, oraz liczbę osób otrzymujących świadczenia, wartość świadczeń jednostkowych i formę świadczeń (pieniężna, rzeczowa).

2.3.6. Inne – inne koszty, niemieszczące się w pozostałych kategoriach, w tym m.in.:

- koszty zakupu danych / baz danych lub dostępu do nich,
- specjalistyczne publikacje / pomoce naukowe i fachowe,
- koszty publikacji wyników badań (o ile spełniają warunki określone w umowie).

W projekcie badawczym można zaplanować działania mające na celu promocję realizowanego projektu i jego rezultatów. Planowane do poniesienia koszty związane z takimi działaniami, spełniające warunki kwalifikowalności, należy ująć odpowiednio w kategorii „Koszty wynagrodzeń i stypendia naukowe”, „Usługi obce” itd.